

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ	
PRACOVNÍ TÝM RHSD ČR PRO MÍSTNÍ ROZVOJ	
zápis č. 19	
Praha, MMR – Staroměstské nám. 6, Praha 1	
12. ledna 2015	11,00 – 13,20 hod.

Zápis vyhotovila	Ing. Petra Ďurková
Schválila	JUDr. Olga Letáčková

Přítomni za MMR:

JUDr. Olga Letáčková (náměstkyně ministryně), Mgr. Kateřina Neveselá (ředitelka odboru řízení a koordinace fondů EU), Ing. arch. Daniela Grabmüllerová, MBA, Ph.D. (ředitelka odboru evropských záležitostí), Ing. Vladimír Kváča Ph.D. (ředitel odboru Dohody o partnerství, evaluací a strategií), Ing. David Koppitz (ředitel odboru regionální politiky), Ing. Martina Honců (vedoucí oddělení realizace programů v odboru řízení a koordinace fondů EU), Mgr. Jaroslav Kubečka (vedoucí oddělení pro mezinárodní spolupráci v odboru evropských záležitostí), Mgr. Kateřina Kubínová (odbor evropských záležitostí), Ing. Petra Ďurková (odbor evropských záležitostí)

Přítomni za MZe:

Ing. Josef Tabery (ředitel odboru)

Přítomni za RHSD:

JUDr. Rostislav Dvořák (SČMVD), Ing. Svatava Dytrychová (SČMVD), JUDr. Pavel Novák (SPS ČR), Ing. Miloš Rathouský (SPD ČR), Mgr. Tereza Šamanová (SPD ČR), Ing. Zdeněk Strnad (SČMVD), Ing. Pavel Zítka (OSS ČR), Josef Středula (ČMKOS), Ing. Jaroslav Šulc, CSc. (ČMKOS), Ing. Radka Sokolová (ČMKOS), Mgr. Alexandra Rudyšarová (SOCR)

PROGRAM JEDNÁNÍ:

- 1. Zahájení a úvod**
- 2. Stav čerpání fondů EU programového období 2007-2013**
 - a. Stav ke konci roku 2014
 - b. Předpokládaný vývoj v roce 2015
 - c. Přípravovaná opatření na základě závěrů Evropské rady
- 3. Příprava implementace programového období 2014-2020**
 - a. Stav operačních programů
 - b. Předpokládaný vývoj v roce 2015
 - c. Stav plnění předběžných podmínek – hlavní rizika

4. **Informace o aktuálním stavu problematiky spojené s posuzování projektů z hlediska jejich vlivů na životní prostředí**
 - a. Novelizace balíčku právních předpisů
 - b. Příprava nového koncepčního legislativního řešení
 - c. Nová meziresortní pracovní skupina pro hodnocení projektů z hlediska směrnice EU
5. **Informace o možném využití „Evropského fondu pro strategické investice“ pro podporu bydlení**
 - a. Základní rámec pro Evropský fond pro strategické investice
 - b. Informace o výstupech pracovní skupiny Task Force
 - c. Teze navržených programů podpory bydlení
6. **Informace o přípravě „Evropského Habitatu“ v Praze**
 - a. Stav příprav celosvětové konference OSN „Habitat III“ v říjnu 2016
 - b. Návrh ČR – uspořádání „Evropského Habitatu“ v Praze v březnu 2016
 - c. Vazba na rozvojovou agendu OSN po roce 2015 – cíle v oblasti rozvoje měst
7. **Shrnutí a závěr**

1. Zahájení a úvod

O. Letáčková přivítala všechny přítomné, vysvětlila dnešní zaměření na fondy EU a informovala o programu příštího jednání, ve kterém budou zahrnuta i jiná témata - např. oblast veřejných zakázek, novelizace stavebního zákona a cestovní ruch.

2. Stav čerpání fondů EU programového období 2007-2013

(podkladový materiál MMR)

O. Letáčková uvedla tento bod informací o objemu nevyčerpaných fondů EU za rok 2014 ve výši 8,66 mld. Kč za rok 2014. Případnou hrozbu nedočerpaní v končícím programovém období se podařilo snížit z 33 mld. Kč - tuto částku tedy ČR v rámci kohezní politiky nevyužije. Je možné, že se ještě do září 2015 podaří v průběhu komunikace s Evropskou komisí (nejpozději do září 2015) uplatnit článek 95 (zdržení v důsledku správních a soudních řízení) na některé případy a snížit tím uvedený objem. Stav ke konci roku 2014 tedy dopadl dobře; podařilo se to zejména díky krizovým plánům. Opatření, která se osvědčila, budou využita i v tomto roce. V současnosti MMR připravuje „velkou lednovou analýzu“ čerpání období 2007-2013, která by měla být vládě předložena v průběhu prvních dvou únorových týdnů. Tento dokument bude zařazen na plénum RHSD na březnovou schůzi. Materiál bude zhodnocovat uplynulý rok, mapovat efektivní opatření, která měla střední a která vyšší dopad. Opět budou vytvořeny krizové plány na úrovni celého NSRR pro středně a vysoce rizikové programy. Měsíční informování vlády o pokroku v čerpání zůstanou zachovány. Důležitost lednového materiálu tkví především v tom, že bude odhadovat reálný vývoj v roce 2015, který je specifický především tím, že podmínka čerpání bude naplněna na úrovni prostředků proplacených příjemcům. To znamená, že návazné certifikace a refundace mohou tedy probíhat i v roce 2016.

Dále informovala o úsilí ČR týkající se rozvolnění pravidel – ideálně v podobě prodloužení období způsobilosti výdajů za horizont roku 2015. To se však nepodařilo prosadit z důvodu nedostatečné podpory ze strany ostatních členských států EU. Nicméně, v rámci pokynu

Evropské komise (nelegislativního aktu) k ukončování existuje snaha upravit parametry pro fázování velkých projektů a snížit limit 5 mil. EUR. Tím by se podařilo ČR zachránit další finanční prostředky. Dne 26. ledna 2015 se bude na MMR konat významné jednání se zástupci Evropské komise, kde se všechny tyto možnosti flexibility končícího programového období budou projednávat s cílem efektivně a rychle dočerpát prostředky období 2007-2013. Je to téma, kterému se věnuje i evropská komisařka Corina Crețu; proto lze očekávat, že se nějaké řešení najde.

Diskuse:

J. Středula poukázal na úspěšnost zrychlení s cílem maximálního dočerpání prostředků z fondů EU, které bylo ztíženo změnami měnového kurzu před rokem. Otázka je, co se dá ještě očekávat za ohrožení – jsou zde obavy ve fázování projektů, které neřeší zásadní problémy např. v oblasti stavebního řízení. Navrhl projednání problematiky EIA při jednání s Evropskou komisí a také plénum RHSD s cílem „identifikovat balvany na cestě“. Upozornil na potřebu odhadu možné úspěšnosti fázovaných projektů, aby nedocházelo k tomu, že bude nutné realizaci projektů uhradit z národních prostředků. Poděkoval za úsilí a práci MMR, které jako koordinátor pomohlo ke zrychlení čerpání v tomto roce.

M. Rathouský také ocenil vývoj v čerpání fondů EU; nicméně vyslovil obavy z konečných čísel nedočerpání za rok 2014. Upozornil na to, aby se intenzivně čerpalo z evropských fondů, ale ne za každou cenu – tj. nevystavovat se riziku korekcí ze státní rozpočtu (rychlost na úkor kvality). Navrhl, aby součástí velké analýzy čerpání 2007-2013 byla povinnost pro všechny řídicí orgány, aby vyvodily z nedočerpání důsledky, včetně personálních.

S. Dytrychová požádala o navýšení prostředků na projekty v Programu Rozvoj v OPPI.

O. Letáčková vysvětlila, na co bude brán ohled při řešení krizových opatření. Rok 2015 je hodně rizikový; křivka potřebného dočerpání je velmi strmá. Finanční plány jsou někdy kumulovány na poslední rok realizace - to vede k riziku nemožnosti „odsouvnání“ čerpání na další období. Největší podíl letošního nedočerpání je u VaVPI, byť se i tomuto OP podařilo zásadně snížit nedočerpání; naopak intenzivní práce ze strany MŽP ukázala, že je možné připravit velký objem prostředků pro certifikaci v rekordně krátkém čase. Nicméně obecně existuje riziko možných chyb ve výdajích, které mohou mít následně důsledky v rámci auditů. MMR písemně upozorňovalo na riziko vzniku chyb. Lze souhlasit s tím, že fázování projektů může být do určité míry rizikové s ohledem na jednotlivé fáze; je to ale přesto šance některé projekty dokončit. V polovině roku vypracuje MMR vyhodnocení, co se podařilo; na podzim pak znovu. Námět týkající se analýzy a dopadů v oblasti personální bere MMR na vědomí, ale identifikace příčin není snadná – zvláště v prostředí správy ovlivněné politickými vlivy.

J. Šulc zdůraznil, že je zejména nezbytné se poučit z chyb. Nestabilita na klíčových pozicích má fatální dopady – měla by se vypracovat analýza za celé období; zejména pak, jaká systémová poučení z toho plynou.

J. Středula upozornil na problémy se systémy školení, neprováděním adekvátních kontrol. Jaká bude budoucnost pracovníků zapojených do fondů po roce 2020? Jaká bude personální politika? Brzy bude jmenován náměstek pro státní správu a je otázka, zda státní tajemníci budou odborníci. Nová situace to bude i pro MMR v oblasti komunikace, zapojení do procesů atd. Dále upozornil na problém udržitelnosti projektů a vyjádřil obavy z problémů u zejména

výzkumných projektů. V budoucnu to může mít významný dopad na státní rozpočet. Problém udržitelnosti je i u soukromých subjektů? Existují ze strany řídicích orgánů nějaké analýzy; zkoumá se tento aspekt?

P. Novák zmínil otázku zrušení regionálních operačních programů; regionální úřady zaměstnávají mnoho schopných lidí.

R. Dvořák podpořil nutnost vypracování analýzy nedočerpání prostředků období 2007-2013; potvrdil obavy u udržitelnosti – což mj. vyplynulo i ze setkání se zástupci vysokých škol. Neobává se o projekty podnikatelských subjektů; pokud jde o absorpční kapacitu, vyjádřil přesvědčení, že střední firmy čekají na příležitosti investovat do rozvoje.

O. Letáčková v reakci připomněla, že v srpnu 2014 proběhlo jednání na úrovni náměstků, jehož cílem bylo právě identifikovat rizika z hlediska udržitelnosti; to se týkalo zejména projektů výzkumných center. Následně byla informována vláda. Tento aspekt bude zahrnut do „lednové analýzy čerpání“. K úřadům Regionálních rad připomněla, že budou muset reagovat na novou situaci z hlediska implementační struktury – bude to také záležet na konečném nastavení implementace IROPu. V každém případě platí, že Regionální rady by měly primárně dokončit čerpání období 2007-2013. V novém období je méně prostředků, méně programů, jednodušší struktura, elektronizace; tyto všechny parametry mají za důsledek nižší nároky na personální kapacity. Za fungování resortů budou odpovědní státní tajemníci; to se nyní nastavuje pod gescí MV. Uvedla, že na základě poznatků MMR lze charakterizovat jako hlavní příčiny nedočerpání: zpoždění hned na začátku období - pomalé zahájení, personální nestabilita, pomalá příprava velkých projektů, ekonomická krize – odstupování od projektů, zásah ČNB, systém veřejných zakázek.

J. Středula připomněl ještě nesprávné zacílení projektů – jako příklad uvedl ubytovací zařízení, jejichž výstavba deformovala tržní prostředí. Upozornil na situaci nestátních neziskových subjektů, které se od začátku roku 2015 mohou ocitnout v potížích. Vyslovil názor, že by mělo být zájmem státu poskytnout prostředky na takové typy projektů, které budou doplňovat projekty spolufinancované ze zdrojů EU.

3. Příprava implementace programového období 2014-2020

(podkladový materiál MMR)

O. Letáčková informovala o stávající situaci - 3 programy byly zaslány Evropské komisi (OP PIK, OPŽP, Rybářství) a o tom, že na webu MMR byl zveřejněn indikativní plán výzev. Proběhla série regionálních konferencí v krajích; velký zájem byl v Ostravě a Brně; týkaly se i jednotného metodického prostředí; podobné akce budou proto pokračovat i v roce 2015. Dále informovala o školení pro nový Monitorovací systém - celkem bylo proškoleny 1 200 lidí z řad implementační struktury; také v těchto aktivitách bude MMR pokračovat. Cílem je zejména školit potenciální žadatele, byť je to primárně odpovědnost řídicích orgánů. Nyní se připravuje další školení; na webu MMR jsou k dispozici tzv. tutoriály – edukativní videa.

K. Neveselá doplnila další informace o stavu příprav programů a o únorovém jednání s Evropskou komisí nad všemi programy z hlediska otevřených otázek. Harmonogram výzev je na webu MMR; pro rok 2015 se jejich objem předpokládá ve výši 340 mil. Kč. Do června 2015 se předpokládá schválení všech programů; řídicí orgány mohou vyhlášovat výzvy dříve – ale pouze, pokud splní kritéria daná Národním orgánem pro koordinaci. Řídicí orgány nyní připravují řídicí dokumentace – to je jedna z podmínek pro tzv. designaci podle příslušného

nařízení EU. Informovala o revizi platforem v souvislosti s novou Radou pro ESI fondy, schválenou vládou v prosinci 2014; celá struktura platforem byla zjednodušena; vznikne pracovní skupina Rady ESIF. Připravuje se novela zákona o veřejných zakázkách, která je v Senátu, dále se připravuje nový zákon o kontrolních systémech. Připomněla problém lhůt řízení u ÚOHS; existují legislativní návrhy obsahující postupy a limity; připravují se standardizované šablony podání k ÚOHS.

O. Letáčková doplnila informace o dokončení jednotného metodického prostředí; ještě se připravuje zastřešující páteřní metodika řízení programů; později ještě bude dokončeno doporučení pro aplikaci pravidel veřejné podpory.

V. Kváča informoval o situaci v oblasti předběžných podmínek. Služební zákon – dne 9. ledna 2015 proběhlo jednání s Evropskou komisí; byly otevřeně projednány všechny prvky a z diskuse vyplynulo, že Evropská komise požaduje vyřešit otázku odměňování a otázku zapojení všech subjektů účastnících se implementace čerpání do stejného režimu. Vznikl Task Force za účasti příslušných resortů a zástupců Evropské komise - pro dořešení všech otázek; další se uskuteční na přelomu ledna a února poté, co bude schválen harmonogram dalšího postupu. Zákon je z pohledu Evropské komise v pořádku; je však nutné dořešit prováděcí předpisy. Evropská komise dále požaduje v rámci předběžných podmínek jednotný registr zveřejňovaných smluv s důsledkem neplatnosti dané smlouvy v případě nezveřejnění – to není jako podmínka pro ČR přijatelné. Další jednání s Evropskou komisí se týkají podmínek pro zakládání nových firem – finančních a časových; je to např. otázka soudních poplatků, kde MSp nečekaně změnilo předložený návrh novely; bude se muset o této otázce jednat. Dalšími nesplněnými předběžnými podmínkami jsou dvě oblasti - energetická činnost budov a odpadové hospodářství – kde hrozí infringement.

T. Šamanová - požádala o vysvětlení akčních plánů plnění předběžných podmínek (jsou součástí Dohody o partnerství).

M. Rathouský – poukázal na to, že jen dva resorty poslaly pro své operační programy Evropské komisi včas – jakou má MMR možnost to ovlivnit? Dále zmínil, že školení, které MMR pořádá, se účastní zejména poradenské firmy; školení by mělo být pro žadatele.

O. Letáčková – připomněla pozdní zaslání připomínek k programům ze strany Evropské komise – až po 3 měsících. ČR také nemohla akceptovat všechny připomínky a návrhy; bylo proto nutné vést jednání. Ministryně o stavu přípravy pravidelně informuje vládu; v únoru proběhne technické jednání nad všemi programy – tím by se uzavřela věcná část debat najednou.

R. Dvořák – podpořil MMR ve věci tlaku na MSp ve věci soudních poplatků; v tom mají s odbory shodnou pozici a chtějí ji prezentovat na plénu RHSD.

J. Středula – zdůraznil význam aplikace služebního zákona a připomněl, že bylo slíbeno navýšení o 25 % - to není dořešeno; proto se o tuto otázku zajímá nejen Evropská komise, ale samozřejmě i odbory, protože pracovníkům vzrostou povinnosti a omezení; to musí být kompenzováno. Je to politicky nutné dořešit v rámci koalice.

J. Šulc – připomněl podmínky pro založení firmy. Odbory velmi negativně hodnotí přístup MSp.

4. Informace o aktuálním stavu problematiky spojené s posuzováním projektů z hlediska jejich vlivů na životní prostředí (podkladový materiál MMR)

V. Kváča a D. Grabmüllerová – informovali o stavu projednávání balíčku návrhů novelizovaných zákonů - je v Senátu; dále o přípravě velké novely stavebního zákona – připravuje ji MMR a stále se počítá s účinností od ledna 2016.

P. Novák – vyjádřil názor stavebních firem, které nesouhlasí se stále přísnějšími podmínkami pro výstavbu z hlediska EIA, které mohou mít za důsledek zablokování investiční výstavby. Neblahou roli v tom hraje i judikatura Soudního dvora EU v oblasti EIA – celou situaci to jen zhoršuje. Negativně hodnotil i pozici MŽP.

D. Grabmüllerová – vysvětlila hlavní rizika spočívající v možném vydání tzv. odůvodněného stanoviska ze strany Evropské komise a doplnila informace o úzké spolupráci obou resortů na přípravě velké novely stavebního zákona i o společném postupu při přípravě nové meziresortní pracovní skupiny. Byl také připraven a odeslán na konci roku 2014 společný dopis ministryně pro místní rozvoj a ministra životního prostředí adresovaný dvěma komisařům (ENVI a REGI), který o aktuální situaci informuje.

5. Informace o možném využití „Evropského fondu pro strategické investice“ pro podporu bydlení (podkladový materiál MMR)

O. Letáčková a D. Grabmüllerová – stručně informovaly o aktivitě Evropské komise, která navrhla rámec pro aktivizaci investic v objemu 315 mld. EUR během dvou let; podmínky se teprve vytvářejí. Doplnily informaci o Rámcové pozici schválené vládou v prosinci; o shromažďování projektů a programů, mezi nimiž jsou návrhy MMR obsahující programy na podporu bydlení zejména seniorů a na podporu oprav bytového fondu.

J. Středula – upozornil na to, že odbory zatím nebyly odpovídajícím způsobem zapojeny do přípravy celkové strategie ČR, jak se postavit k Junckerovu plánu na podporu investic.

O. Letáčková – informovala, že gestorem je MF; zatím se vše zpracovávalo ve velmi krátkých termínech; téma bude projednáváno dne 21. ledna 2015 na Radě ESIF na pracovní úrovni.

6. Informace o přípravě „Evropského Habitatu“ v Praze (podkladový materiál MMR)

D. Grabmüllerová – stručně informovala o připraveném návrhu MMR na uspořádání „Evropského Habitatu“ v březnu 2016 v Praze; s účastí vládních delegací z 56 členských států

– jedná se prakticky o státy celé severní polokoule. Konference by byla „reklamou“ ČR s pozitivním dopadem na podporu příjezdové kongresové turistiky, a to i pro mimoevropské země a také příležitostí i pro prezentaci českých realizovaných projektů bydlení a městského rozvoje zahraničním delegacím – protože ČR má co nabídnout.

Závěry:

Byl projednán podkladový materiál zpracovaný MMR pro jednání Plenární schůze RHSD, která se koná dne 2. února 2015.

K předloženým podkladům se účastníci vyjádřili v diskusi; žádná část podkladů nebyla zamítnuta.

Účastníci vzali na vědomí, že průřezová diskuse k Investičnímu plánu pro Evropu proběhne v rámci jednání Rady pro ESI fondy na pracovní úrovni.

Účastníci souhlasili s tím, aby se příští jednání PT RHSD pro místní rozvoj konalo v únoru s avizovanými tématy z oblastí (kromě čerpání fondů EU) veřejných zakázek, stavebního zákona a cestovního ruchu; na žádost ČMKOS to bude ještě problematika hospodářsky postižených regionů.

Zástupci ČMKOS požádali, aby na příští jednání PT RHSD pro místní rozvoj byli přizváni zástupci Zastoupení Evropské komise v ČR.